

ndere broeders
it zullen ze on
dende verward
weer tot vaste
t het oog hierop
ikelen ten besta

Zoo is men toen van de belijdeniskerk over

Daarover schreef in 1884 Dr. Daubanton, en pleitte voor het laatste, en dat wel in zulk een zin, dat hij ze voor »volstrekt niet theologisch" verklaarde, maar voor »philosophisch" en dit philosophisch nader verstand in den zin van Hegel.

Dit is niet een speciale Encyclopaedie het geval. Ook de Encyclopaedien der Philologische en Juridische wetenschappen vinden haar object gegeven en produceren het niet eerst zelf. En wat op die wijze van alle penale Encyclopaedie geldt, geldt natuurlijk nog in hoogere mate van de Theologische Encyclopaedie, ten gevolge van het geheel exceptioneel karakter dat de Theologie aan haar principium ontleent. Uit dien hoofde is het niet wel denkbaar, dat ooit een niet-theologisch een encyclo-

dani, die ook naar de Dordtsche Synode was
aangevaardigd, gevangen te nemen en op te
hangen), hadden de Noord-Hollandsche de-
putaten de reeds aangevangen reis niet kun-
nen voortzetten. Hiervan hadden zij aan de
Synode een uitvoerig en gemotiveerd bericht
gezonden, met bijvoeging: 'Wy erbisden
ons altyt na beter gelegenthyt gerne te
comen ende wy vertrouwen den b. wel toe
dat zy christelyck menen te handelen na den
regel der Ch. vryheyt, gelyckmen alle Adia-
phora (d. i. middelmatige dingen) behoort te
verhandelen tot gemeene stichting. Den wel-
cken, so gedien zijnde wy ons oock gerne on-
derwerpen. Ende hyer van b. sullen wy nietten
eersten u. l. antwoordt verwachtē'. En de
Dordtsche Synode had toen 'besloten datmen
hun wederomme sal schrijven dat hare ont-
schuldiging van ons aengenomen is. Men sa-
hun oock d'Acten seijnden ende bidden datse
descluyghe in haren gemeenijten in t'werck
stellen. Oock onsen dienst ende hulpe aan
bieden, om iemands aen hun te schicken

Uit dit laatste besluit laat zich echter opmaken, dat toen bij de Kerken in Noord-Holland de „continuatie" reeds niet meer de regel was. Dwang is er to dien aanzien zeker niet op haar uitgeoefend. Daarvan is bij de andere Nederlandsche Kerken zelfs noch sprake geweest; ook niet op hare Generale synoden. Deze hebben eenvoudig geduld geoefend, in de overtuiging, dat men in Noord-Holland zelf de zaak wel allengs anders zou gaan inzien. En ten slotte is dit laatste dan ook geschied. Toen de Nationale Haagsche Synode van 1586 het artikel der Kerkenordening over de afstreding van ouderlingen en diakenen geheel onveranderd gelaten had, hebben de Noord-Hollandsche Kerken, die hare Particuliere Synode van Alkmaar in Mei 1587, hare vroegere besluiten door het volgende vervangen (art. 71 a. w. blz. 142):

„Op de laatste vraagde deses voorschreeven classis [nl. die van Alkmaar], oft de ouderlingen ende diacoen sullen voortaan gedroefichlick [d. i. voortdurend] dienen oft contrarie alle jaer het halve deel veranderende anders in die plaetse gestelt sullen worden, is besloten, dat die kercken hierinn sullen naekoomen den 25 artikel des generelen synodi in sGravenhage, vermeldende dat het halve deel der ouderlingen ende diacoen alle jaer sal verandert worden, ten waere die gelegentheit ende profyt de